

La bellesa cura

Una visita breu i intensa al Monestir de Pedralbes per a satisfer el desig de conèixer i l'anhel de bellesa

L'activitat s'adreça especialment a grups de residents d'institucions sanitàries i geriàtriques i als seus familiars, i a les associacions per a persones amb discapacitats i en risc d'exclusió social

Visites en grups organitzats i amb reserva prèvia,

de dimarts a dissabte,
de 10 a 17 h.

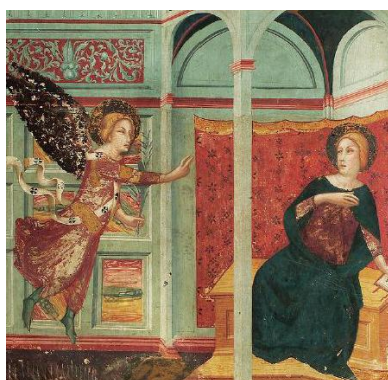
Diumenges, de 10 a 20 h.

Lloc:

MUHBA. Monestir de Pedralbes
Activitat gratuïta de març
a setembre de 2010

Imprescindible reserva prèvia:

Telèfon 93 256 21 22
reserves-mhcb@bcn.cat

**“La bellesa artística no
consisteix en representar
una cosa bella, sinó en la bella
representació d'una cosa”**

Emmanuel Kant (1749-1804)

**“La bellesa és una manifestació
de lleis naturals secretes”**

Johann Wolfgang von Goethe (1724-1832)

“La bellesa és un estat d'ànim”

Émile Zola (1840-1902)

**“Pla amunt se veu Pedralbes,
on s'ou la canticela dels
àngels de la terra pel cel
alentejant”**

Jacint Verdaguer, *Oda a Barcelona*, 1883
(al·lusió als càntics de les monges clarisses)

*Cal indicar les característiques de mobilitat del grup
o altres necessitats específiques si es requereixen.*

PRESENTACIÓ DEL NOU PROGRAMA DEL MUHBA "LA BELLESA CURA"

Dimarts 23 de març de 2010
MUHBA. Monestir de Pedralbes (Baixada del Monestir, 9)

Format de l'acte:

Presentació i roda de premsa del projecte

- **Públic:** de 9:30h fins després de la visita comentada al museu del Monestir de Pedralbes.
- **Premsa:** de 10h fins després de la pausa i cafè. Opcionalment la premsa pot quedar-se a la conferència i fer la visita comentada.

9:30-10:00h

- Acreditacions i lliurament de materials.

10:00h

- Benvinguda a càrrec del Sr. **Jordi Martí i Grau**, delegat de cultura de l'Ajuntament de Barcelona, de la Sra. **Carolina Homar i Cruz**, directora general de l'ICASS del Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya, del Sr. **Joan Roca i Albert**, director del MUHBA. Museu d'Història de Barcelona, i de la Sra. **Montserrat Ballari i España**, Presidenta delegada de l'Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona.

10:30h

- ***El consol de la bellesa***, conferència de presentació del projecte "La Bellesa Cura", a càrrec de **Joan Roca i Albert i Anna Castellano i Tresserra** (MUHBA)

11:00h

- Pausa cafè.

11:30h

- ***La bellesa és a la mirada***, conferència a càrrec de **Màrius Serra**, escriptor i periodista.

12:30h

- ***Una aproximació formal al Monestir de Pedralbes***. Visita comentada.

13:00h

- Fi de la sessió.

PRESENTACIÓ:

El consol de la bellesa

El gaudi de la bellesa i la cultura són drets de totes les persones, cabdals en el seu desenvolupament vital.

Des del MUHBA. Museu d'Història de Barcelona voldríem oferir les màximes facilitats per garantir l'accés de tothom a un patrimoni dens en història i excepcional en la seva forma.

És en aquest sentit que presentem el projecte "La Bellesa cura" al MUHBA. Monestir de Pedralbes, un espai especialment indicat per conèixer i experimentar amb tots els sentits.

Es tracta d'oferir unes visites breus però viscudes, acompanyades i obertes a tots aquells col·lectius que requereixen d'una especial atenció per motius d'edat o de salut.

Els volem oferir un temps especial i diferent en un lloc singular, cercant, alhora, els efectes terapèutics de les coses belles.

ANTECEDENTS:

La bellesa cura al Monestir de Pedralbes

El mes de març del 2009 vam iniciar al Monestir de Pedralbes, de forma experimental, el projecte que aleshores vam denominar "La bellesa Cura". Es tractava d'oferir unes visites especials, conduïdes per un educador, i adreçades particularment a familiars, malalts i acompanyants de l'Hospital de la Vall d'Hebrón. Atenent a les recomanacions dels responsables d'aquell centre, aquesta primera campanya es va circumscriure a l'àrea de traumatologia, per tractar-se d'uns malalts de llarga durada i amb unes condicions físiques que, tot i les limitacions, els permetia la sortida del centre. La satisfacció amb que van acollir la proposta de visitar el monestir i les seves valoracions un cop retornats a l'hospital ens van ratificar l'oportunitat de la proposta.

LA CRÒNICA

La belleza como medicina

JOSÉ ÀNGEL MONTAÑES

"¡Yo me apunto a un bombardeo!", dice con una sonrisa de oreja a oreja, Oriol, un joven de 23 años con perilla y *piercings* que lleva cuatro meses ingresado en la planta de traumatología del hospital de Vall d'Hebron. Ayer salió, pero no para ir a un bombardeo, sino para asistir a una iniciativa pionera en Barcelona: la visita comentada al monasterio de Pedralbes de enfermos de larga duración de ese hospital, familiares y personal sanitario.

La iniciativa, bautizada *La belleza cura*, surge del Museo de Historia de la Ciudad, del cual depende el monasterio, con la idea de abrir el centro a nuevos colectivos de la ciudad. "Tras el público general, familiar y escolar, le tocaba el turno a grupos con otras necesidades; primero fueron alumnos de educación especial y luego nos pusimos en contacto con el hospital de Vall d'Hebron, para ver qué les parecía", explica Anna Castellano, directora del museo de Pedralbes. En el hospital no lo dudaron. Según ellos, cualquier actividad fuera del centro ayuda a superar el tedio de las largas estancias y anima a los enfermos y sus acompañantes. Por eso pensaron en pacientes de traumatología, pero no descartan ampliarlo a otros enfermos en las próximas visitas, programadas cada 15 días, siempre en lunes, el día en que está cerrado al público.

La primera visita pareció funcionar bien. Recogida en autocar a las dos y media, ya comidos, delante de la puerta del área de traumatología. Es la misma que frecuenta Oriol para fumar, tal como le reprochaba ayer una de las enfermeras que también se apuntó a la visita. Llegada a las tres al monasterio, donde les esperaba

Lola, María Àngels, Estrella, Oriol y Francesc atienden las explicaciones del guía. / MARCEL·LÍ SÀENZ

Los enfermos y familiares de Vall d'Hebron visitan el monasterio de Pedralbes

Francesc, el historiador que hizo de guía durante la visita de 45 minutos por el claustro. Café y pastas al final del recorrido y regreso al hospital.

Ayer fueron pocos. Tan sólo cinco personas acudieron a la cita. "Iban a ser más,

pero una de las personas apuntadas, que mira que le hacia ilusión y falta tanto a él como a su familia, justamente era operada hoy", explica Estrella, una de las tres enfermeras, junto con Lola y María Àngels, que participaron en la salida. El más contento parecía Oriol, el único enfermo, que está en silla de ruedas desde hace tres años tras sufrir un accidente de tráfico —"cuando volvía del trabajo", aclara— y convaleciente de la operación que le hicieron hace cuatro meses para sacarle líquido de la médula. El quinto visitante era Francesc, un profesor que tiene a su mujer, Olga, ingresada en el hospital por haberse fracturado

pero una de las personas apuntadas, que mira que le hacia ilusión y falta tanto a él como a su familia, justamente era operada hoy", explica Estrella, una de las tres enfermeras, junto con Lola y María Àngels, que participaron en la salida. El más contento parecía Oriol, el único enfermo, que está en silla de ruedas desde hace tres años tras sufrir un accidente de tráfico —"cuando volvía del trabajo", aclara— y convaleciente de la operación que le hicieron hace cuatro meses para sacarle líquido de la médula. El quinto visitante era Francesc, un profesor que tiene a su mujer, Olga, ingresada en el hospital por haberse fracturado

el fémur debido a un tumor.

Tras confesar que ninguno había visitado el monasterio antes —"pensaba que estaba cerrado porque las monjas eran de clausura", reconocía María Àngels— el comentario sobre los huevos que las novias llevan a las clarisas para tener suerte en su matrimonio acabó rompiendo el hielo inicial. "No sabía que era aquí donde se traían", comentó Lola sorprendida. Desde ese momento, el claustro gótico fue el protagonista de la ruta y de todas las preguntas. Sobre el doble sepulcro de la reina Elisenda de Moncada (esposa de Jaime II), sobre las pinturas de Ferrer Bassa en la pequeña capilla de San Miguel y sobre la fresquera para los alimentos excavada en la piedra blanca (*petras alba* que dio nombre al monasterio y a todo el barrio). El frío de la tarde primaveral se vio recom-

pensado por la tranquilidad, apenas róta por el canto de los pájaros y el rumor del agua de la fuente del claustro, que culminó con un café caliente con pastas en el refectorio, hoy parte del museo y hasta 1983 el comedor en el que las monjas comían en silencio. Prometieron volver. Incluso Francesc aseguró que lo haría acompañado de su mujer cuando ésta, dentro de dos o tres meses, pueda volver a casa. "Es curioso, soy de Barcelona, pero ha tenido que pasar esto para que visite el monasterio por primera vez", indicó. A muchos barceloneses, sobre todo desde que se fue la colección Thyssen al MNAC, les pasa lo mismo.

El Monestir de Pedralbes: Un Spa per l'esperit

El Monestir es mostra com un espai especialment apte per a experimentar d'una forma sensorial l'art i la cultura. La bellesa i serenor que respira el claustre i les diferents estances que giren al seu entorn, és el resultat del pensament d'una època en la que la salut es concebia com l'estat d'equilibri entre la part física i l'emocional de les persones i aquestes amb el seu entorn.

Determinats indrets com els monestirs i els hospitals que hi havia en molts d'ells, cercaven de forma deliberada aquesta sintonia, amb una bellesa perfectament calculada i ordenada pensada per ajudar a aconseguir aquest equilibri personal tant a aquells que hi habitaven com als que hi acudien amb el desig de recuperar-lo per curar-se.

Avui, més enllà dels avenços científics per la cura de les diferents malalties, és plenament acceptat els efectes beneficiosos que produeixen els estímuls sensorials per la millora de certes problemàtiques i si es vol assegurar la salut integral de les persones i el seu desenvolupament emocional i intel·lectual.

El mateix museu en té experiència al respecte amb els resultats positius obtinguts amb d'altres projectes com el que denominen "Passeig de Percepcions" i que concebut en origen per a nens d'educació infantil a qui s'oferia un passeig multi-sensorial pel monestir com a estímul per a desenvolupar les seves capacitats cognitives i emocionals, ben aviat es va veure igualment apte per aquells altres nens i joves amb discapacitats psíquiques i físiques però a qui la estimulació dels sentits contribuïa també a millorar el seu benestar emocional. Aquesta experiència ens motiva a avançar en aquesta línia en el nou projecte de la "Bellesa Cura".

Tot i tractar-se d'una experiència pionera, el museu comparteix amb altres institucions aquest desig de fer de Barcelona una ciutat més cohesionada, sensible i compromesa per la qual cosa, la iniciativa compta amb la col·laboració de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials de la Generalitat de Catalunya, i el suport de l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania de l'Ajuntament de Barcelona i l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania de la Diputació de Barcelona que donaran cobertura al projecte i en faran arribar el seu coneixement a tots aquells col·lectius que són susceptibles de ser-ne beneficiaris. És preveu que el projecte pugui continuar en successives campanyes que s'oferiran al llarg de l'any en el marc de les diferents programacions que ofereix el museu.

Centre de Recerca i Debat del MUHBA

JORNADA:

"El consol de la bellesa"

Dimarts 4 de maig de 2010

Programa

09.45-10.15 Acreditacions i lliurament de documentació

10.15-10.30 Inauguració de la jornada, amb el Dr. Moisès Broggi

10.30-11.15 La qüestió de la bellesa. Una visió de l'art des de la neurobiologia de la discapacitat intel·lectual, Dra. Mara Dierssen (neuròloga i investigadora del Centre de Regulació Genòmica de Barcelona, Premi Nacional de Pensament i Cultura Científica de la Generalitat de Catalunya. 2008)

11.15 -11.45 Pausa cafè

11.45-12.30 L'evolució del cervell humà i l'apreciació de la bellesa, Dr. Marcos Nadal (professor del Departament de Psicologia de la Universitat de les Illes Balears)

12.30-13.00 Debat. Moderació a càrrec d'Anna Castellano i Tresserra

13.00-14.00 Presentació dels projectes del MUHBA: **El programa La bellesa cura, fonaments i mètode**, Joan Roca i Albert (director del MUHBA) i Dra. Anna Castellano i Tresserra (conservadora en cap del MUHBA Monestir de Pedralbes) **Un passeig de percepcions, ventalls de propostes** Gemma Bonet (assessora del departament d'Activitats del MUHBA) i Reina Capdevila (professora de l'Escola de Magisteri Blanquerna de la Universitat Ramon Llull i assessora pedagògica del projecte) **Escola d'art per a persones amb discapacitació intel·lectual**, Fundació Llars Residencials per a persones amb discapacitació intel·lectual, amb la participació de la Facultat de Belles Arts de la UB i el MUHBA

16.00-17.00 Bellesa torbadora, Dr. Vicenç Furió (professor d'Història de l'Art de la Universitat de Barcelona)

17.00-18.00 La bellesa: ferida, sentit i transcendència, Dr. Francesc Torralba (catedràtic de Filosofia de la Universitat Ramon Llull)

18.00-18.45 Debat general. Moderació a càrrec de Joan Roca i Albert

18.45 Acte de cloenda

Data: 4 de maig de 2010

Lloc: MUHBA. Monestir de Pedralbes (Baixada del Monestir, 9. 08034 Barcelona)

Preu: 30 € (quota reduïda per a estudiants, aturats i jubilats: 15 €). Preu especial per a les institucions que participen en el programa La bellesa cura. Places limitades. És imprescindible fer reserva prèvia: Telèfon 93 256 21 22. reserves-mhcb@bcn.cat. Hi haurà traducció en llenguatge de signes, prèvia sol·licitud

Cal indicar les característiques de mobilitat del grup o altres necessitats específiques si es requereixen

Amb la col·laboració de:

EL MUHBA COMPTA AMB EL SUPORT DEL CERCLE DEL MUSEU

Patrons institucionals

Patrons benefactors

Associats

Amics

